

שיטת תומס למטריצות תלת אלכסוניות

עבור השורה הראשונה: $b_1' = b_1 / d_1$ $c_1' = c_1 / d_1$

עבור שורה i: $b_i' = \frac{b_i - a_i b_{i-1}'}{d_i - a_i c_{i-1}'}$ $c_i' = \frac{c_i}{d_i - a_i c_{i-1}'}$

עבור שורה n: $b_n' = \frac{b_n - a_n b_{n-1}'}{d_n - a_n c_{n-1}'}$

שלב החילוץ לאחור: $i = (n-1), \dots, 1$
 $x_n = b_n'$
 $x_i = b_i' - c_i' x_{i+1}$

שיטת דוליטל	שיטת קרוט	<u>פירוק LU</u>
For k=1 to n $l_{kk} = 1$ For j = k to n $u_{kj} = a_{kj} - \sum_{s=1}^{k-1} l_{ks} u_{sj}$ End For i = k+1 to n $l_{ik} = \frac{a_{ik} - \sum_{s=1}^{k-1} l_{is} u_{sk}}{u_{kk}}$ End End	For k=1 to n $u_{kk} = 1$ For i = k to n $l_{ik} = a_{ik} - \sum_{s=1}^{k-1} l_{is} u_{sk}$ End For j = k+1 to n $u_{kj} = \frac{a_{kj} - \sum_{s=1}^{k-1} l_{ks} u_{sj}}{l_{kk}}$ End End	$Ax = b$ $A = LU$ $Ly = b$ $Ux = y$

<u>נורמות של ווקטורים:</u>	<u>נורמות של מטריצות:</u>
נורמה של ווקטור מקיימת: $\ \mathbf{x}\ \geq 0$; $\ \mathbf{x}\ = 0 \Leftrightarrow \mathbf{x} = \mathbf{0}$ $\ k\mathbf{x}\ = k \ \mathbf{x}\ $ $\ \mathbf{x} + \mathbf{y}\ \leq \ \mathbf{x}\ + \ \mathbf{y}\ $ $\ \mathbf{x}\ _p = \left(\sum_{i=1}^n x_i ^p \right)^{1/p}$ $\ \mathbf{x}\ _1 = \sum_{i=1}^n x_i $ $\ \mathbf{x}\ _2 = \sqrt{\sum_{i=1}^n x_i^2}$ $\ \mathbf{x}\ _\infty = \max(x_i) \quad 1 \leq i \leq n$	נורמה של מטריצה מקיימת $\ \mathbf{A}\ \geq 0$; $\ \mathbf{A}\ = 0 \Leftrightarrow \mathbf{A} = \mathbf{0}$ $\ k\mathbf{A}\ = k \ \mathbf{A}\ $ $\ \mathbf{A} + \mathbf{B}\ \leq \ \mathbf{A}\ + \ \mathbf{B}\ $ $\ \mathbf{AB}\ \leq \ \mathbf{A}\ \ \mathbf{B}\ $ $\ \mathbf{A}\ _1 = \max_{1 \leq j \leq n} \sum_{i=1}^n a_{ij} $ $\ \mathbf{A}\ _2 = \sqrt{\lambda_{\max}(\mathbf{A}^T \mathbf{A})} \quad , \quad \det(\lambda \mathbf{I} - \mathbf{A}^T \mathbf{A}) = 0$ $\ \mathbf{A}\ _\infty = \max_{1 \leq i \leq n} \sum_{j=1}^n a_{ij} $ $\ \mathbf{A}\ _E = \sqrt{\sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^n a_{ij}^2}$

רדיוס ספקטרלי

$$\rho(\mathbf{A}) = \max\{|\lambda_i|, \det(\mathbf{A} - \lambda\mathbf{I}) = 0\}$$
$$\rho(\mathbf{A}) \leq \|\mathbf{A}\|$$

חסמי שגיאות :

$$\text{cond}(\mathbf{A}) = \|\mathbf{A}\| \|\mathbf{A}^{-1}\|$$
$$\mathbf{e} = \mathbf{x} - \tilde{\mathbf{x}}$$
$$\mathbf{r} = \mathbf{b} - \mathbf{A}\tilde{\mathbf{x}}$$
$$\tilde{\mathbf{A}} = \mathbf{A} + \delta\mathbf{A}$$

$$\frac{1}{\text{cond}(\mathbf{A})} \frac{\|\mathbf{r}\|}{\|\mathbf{b}\|} \leq \frac{\|\mathbf{e}\|}{\|\mathbf{x}\|} \leq \text{cond}(\mathbf{A}) \frac{\|\mathbf{r}\|}{\|\mathbf{b}\|}$$
$$\frac{\|\mathbf{e}\|}{\|\tilde{\mathbf{x}}\|} \leq \text{cond}(\mathbf{A}) \frac{\|\delta\mathbf{A}\|}{\|\mathbf{A}\|}$$

שיטות איטרטיביות

שיטת יעקבי

$$x_i^{(k+1)} = x_i^{(k)} + \frac{1}{a_{ii}} \left(b_i - \sum_{j=1}^n a_{ij} x_j^{(k)} \right)$$
$$\mathbf{G} = \mathbf{D}^{-1}(\mathbf{C}_L + \mathbf{C}_U)$$
$$\mathbf{C} = \mathbf{D}^{-1}\mathbf{b}$$

כתיב מטריציוני של שיטות איטרטיביות

$$\mathbf{Ax} = \mathbf{b}$$
$$\mathbf{x}^{(i+1)} = \mathbf{G}\mathbf{x}^{(i)} + \mathbf{C}$$
$$\mathbf{A} = \mathbf{D} - \mathbf{C}_L - \mathbf{C}_U$$

שיטת SOR

$$x_i^{(k+1)} = x_i^{(k)} + \frac{\omega}{a_{ii}} \left(b_i - \sum_{j=1}^n a_{ij} x_j^{(m)} \right)$$
$$m = \begin{cases} k+1 & j < i \\ k & j \geq i \end{cases}$$
$$\mathbf{G} = (\mathbf{D} - \omega\mathbf{C}_L)^{-1}[\omega\mathbf{C}_U + (1-\omega)\mathbf{D}]$$
$$\mathbf{C} = \omega(\mathbf{D} - \omega\mathbf{C}_L)^{-1}\mathbf{b}$$

שיטת גאוס-זיידל

$$x_i^{(k+1)} = x_i^{(k)} + \frac{1}{a_{ii}} \left(b_i - \sum_{j=1}^n a_{ij} x_j^{(m)} \right)$$
$$m = \begin{cases} k+1 & j < i \\ k & j \geq i \end{cases}$$
$$\mathbf{G} = (\mathbf{D} - \mathbf{C}_L)^{-1}\mathbf{C}_U$$
$$\mathbf{C} = (\mathbf{D} - \mathbf{C}_L)^{-1}\mathbf{b}$$

מערכות משוואות לא לינאריות

שיטת ניוטון רפסון למשוואה בודדת :

$$x_{n+1} = x_n - \frac{f(x_n)}{f'(x_n)} \quad n \geq 0$$

שיטת ניוטון רפסון למערכת משוואות :

$$\mathbf{J}^{(k)} \mathbf{h}^{(k)} = -\mathbf{F}^{(k)}$$

$$\mathbf{h}^{(k)} = \mathbf{x}^{(k+1)} - \mathbf{x}^{(k)}$$

$$\mathbf{J}^{(k)} = \begin{pmatrix} \frac{\partial f_i}{\partial x_j} \end{pmatrix}^{(k)} \quad \begin{matrix} i = 1, 2, \dots, n \\ j = 1, 2, \dots, n \end{matrix}$$

התכנסות שיטות איטרטיביות

תנאי הכרחי ומספיק : $\rho(\mathbf{G}) < 1$.

תנאי מספיק להתכנסות :

$$\|\mathbf{G}\| < 1$$

קצב התכנסות :

$$\frac{\|\mathbf{e}^{(i)}\|}{\|\mathbf{e}^{(i+1)}\|} = \frac{\|\mathbf{x}^{(i)} - \mathbf{x}\|}{\|\mathbf{x}^{(i+1)} - \mathbf{x}\|} \approx \frac{1}{\rho(\mathbf{G})}$$

פולינום האינטרפולציה לפי לגרנז'

השגיאה התיאורטית

$$f(x) = L_n(x) + E_n(x)$$

$$L_n(x) = \sum_{i=0}^n l_i(x) f(x_i)$$

$$E_n(x) = \prod_{j=0}^n (x - x_j) \frac{f^{(n+1)}(\xi)}{(n+1)!} \quad \xi \in (x_0, x_n)$$

$$l_i(x) = \prod_{\substack{j=0 \\ j \neq i}}^n \frac{x - x_j}{x_i - x_j}$$

אקסטרפולציה של ריצרדסון

$$I \approx \frac{h_1^r I_2 - h_2^r I_1}{h_1^r - h_2^r}$$

סדר השגיאה - r

אינטגרציה לפי שיטת ניוטון-קוטס:

$$\int_a^b f(x) dx = \sum_{i=0}^n A_i f_i + E; \quad A_i = \int_a^b L_i(x) dx$$

$$\int_a^b f(x) dx = Ah \sum_{i=0}^n w_i f_i + Bh^{k+1} f^{(k)}(\xi); \quad a < \xi < b \quad \begin{matrix} \text{עבור } n \text{ זוגי} & k=n+2 \\ \text{עבור } n \text{ אי זוגי} & k=n+1 \end{matrix}$$

	n	A	w ₀	w ₁	w ₂	w ₃	B
טרפז	1	1/2	1	1			$-\frac{1}{12}$
סימפסון 1/3	2	1/3	1	4	1		$-\frac{1}{90}$
סימפסון 3/8	3	3/8	1	3	3	1	$-\frac{3}{80}$

שיטת הטרפז המוכללת

$$h = \frac{b-a}{m}; \quad \int_a^b f(x) dx = \frac{h}{2} (f_a + f_b + 2 \sum_{i=1}^{m-1} f_i) - \frac{b-a}{12} h^2 f''(\xi); \quad a < \xi < b$$

שיטת סימפסון 1/3 המוכללת

$$h = \frac{b-a}{2m}; \quad \int_a^b f(x) dx = \frac{h}{3} (f_a + f_b + 4 \sum_{i=0}^{m-1} f_{2i+1} + 2 \sum_{i=1}^{m-1} f_{2i}) - \frac{b-a}{180} h^4 f^{(4)}(\xi); \quad a < \xi < b$$

אינטגרציה לפי גאוס-לג'נדר

$$I = \int_{-1}^1 f(x) dx = \sum_{i=1}^n A_i f(x_i) + E$$

$$E = \frac{2^{2n+1} (n!)^4}{(2n+1) [(2n)!]^3} f^{(2n)}(\xi); \quad -1 < \xi < 1$$

$$A_k = \frac{2(1-x_k^2)}{n^2 [P_{n-1}(x_k)]^2}$$

$$P_n(x) = \frac{1}{2^n (n)!} \frac{d^n}{dx^n} [(x^2-1)^n]; \quad P_0(x) = 1$$

$$x_{1,2} = \pm \frac{1}{\sqrt{3}} \quad A_1 = A_2 = 1 : n=2 \text{ עבור}$$

$$x_{1,3} = \pm \frac{\sqrt{15}}{5} \quad x_2 = 0 \quad A_1 = A_3 = \frac{5}{9} \quad A_2 = \frac{8}{9} : n=3 \text{ עבור}$$

$$I = \int_a^b f(x) dx = \frac{(b-a)}{2} \int_{-1}^1 f\left(\frac{(b-a)t + (b+a)}{2}\right) dt$$

שיטת RK-4

$$y_{i+1} = y_i + \frac{1}{6}(k_0 + 2k_1 + 2k_2 + k_3) + O(h^5)$$

$$k_0 = hf(x_i, y_i)$$

$$k_1 = hf\left(x_i + \frac{h}{2}, y_i + \frac{1}{2}k_0\right)$$

$$k_2 = hf\left(x_i + \frac{h}{2}, y_i + \frac{1}{2}k_1\right)$$

$$k_3 = hf(x_i + h, y_i + k_2)$$

מערכת m משוואות מסדר ראשון

$$Y(0) = Y_0 \quad \text{תנאי התחלה} \quad Y' = F(x, Y)$$

כאשר:

$$Y' = (y_1', y_2', \dots, y_m')$$

$$Y = (y_1, y_2, \dots, y_m)$$

פתרון לפי RK-4:

$$Y_{i+1} = Y_i + \frac{1}{6}(k_0 + 2k_1 + 2k_2 + k_3) + O(h^5)$$

$$k_0 = hF(x_i, Y_i)$$

$$k_1 = hF\left(x_i + \frac{h}{2}, Y_i + \frac{1}{2}k_0\right)$$

$$k_2 = hF\left(x_i + \frac{h}{2}, Y_i + \frac{1}{2}k_1\right)$$

$$k_3 = hF(x_i + h, Y_i + k_2)$$

בעיית תנאי שפה לינארית מסדר שני

$$y'' = u(x) + v(x)y + w(x)y'$$

$$y(a) = \alpha; \quad y(b) = \beta \quad \text{תנאי שפה}$$

$$y(x) = \lambda y_1(x) + (1 - \lambda)y_2(x)$$

$$\lambda = \frac{\beta - y_2(b)}{y_1(b) - y_2(b)}$$

$$\begin{cases} y_1(a) = \alpha \\ y_1'(a) = z_1 \end{cases} \quad \text{- פתרון עבור תנאי התחלה}$$

- פתרון עבור תנאי

$$\begin{cases} y_2(a) = \alpha \\ y_2'(a) = z_2 \end{cases} \quad \text{התחלה}$$

מיש' דיפ' רגילות - שיטות אוילר ו-RK

$$\begin{cases} y' = f(x, y) \\ y(a) = \alpha \end{cases}$$

שיטת אוילר

$$x_{i+1} = x_i + h$$

$$y_{i+1} = y_i + hf(x_i, y_i) + O(h^2)$$

שיטת RK-2 (אויילר המתוקנת (modified))

$$y_{i+1} = y_i + \frac{1}{2}k_0 + \frac{1}{2}k_1 + O(h^3)$$

$$k_0 = hf(x_i, y_i)$$

$$k_1 = hf(x_i + h, y_i + k_0)$$

שיטת RK-2 (אויילר המשופרת (improved))

$$y_{i+1} = y_i + k_1 + O(h^3)$$

$$k_0 = hf(x_i, y_i)$$

$$k_1 = hf(x_i + h/2, y_i + k_0/2)$$

שיטת RK-2 (מקרה כללי)

$$y_{i+1} = y_i + \alpha_0 k_0 + \alpha_1 k_1 + E$$

$$k_0 = hf(x_i, y_i)$$

$$k_1 = hf(x_i + \mu h, y_i + \lambda k_0)$$

$$\alpha_0 = 1 - c; \quad \alpha_1 = c; \quad \mu = \frac{1}{2c}; \quad \lambda = \frac{1}{2c}$$

איבר השגיאה

$$E = -\frac{h^3}{24c} [(3-4c)y_i''' - 3f_{yy} y_i''] + O(h^4)$$

הערכת שגיאה לפי אקסטרפולציה ריצ'רדסון

$$E \equiv ch^{k+1} = (y_i^{(h)} - y_i^{(h/2)}) / (1 - 2^{-k})$$

משוואה דיפרנציאלית מסדר גבוה

$$y^{(m)} = f(x, y, y', y'', \dots, y^{(m-1)})$$

$$y(0), y'(0), \dots, y^{(m-1)}(0) \quad \text{נתון}$$

$$[y_1 \equiv y]$$

מערכת המשוואות

$$\begin{cases} y_1' = y_2 \\ y_2' = y_3 \\ \vdots \\ y_m' = f(x, y_1, y_2, \dots, y_{m-1}) \end{cases}$$

שיטת הירי לבעיית תנאי שפה מסדר שני

$$y'' = f(x, y, y')$$

$$y(a) = \alpha$$

$$y(b) = \beta$$

פונקצית התיקון $\phi(z) = \beta - y_z(b)$

כאשר $y_z(b)$ פתרון המתקבל ב- b

לפי $y'(a) = z$

המטרה: $\phi(z) = 0$

הפרשים סופיים

$$y_i' = \frac{y_{i+1} - y_i}{h} + O(h)$$

$$y_i' = \frac{y_i - y_{i-1}}{h} + O(h)$$

$$y_i' = \frac{y_{i+1} - y_{i-1}}{2h} + O(h^2)$$

$$y_i'' = \frac{4y_{i+1} - 3y_i - y_{i-2}}{2h} + O(h^2)$$

$$y_i'' = \frac{3y_i - 4y_{i-1} + y_{i-2}}{2h} + O(h^2)$$

$$y_i'' = \frac{y_{i+1} - 2y_i + y_{i-1}}{h^2} + O(h^2)$$

פתרון בעיה לינארית מסדר שני

$y_a = \alpha; y_b = \beta$ עם תנאי שפה מסוג דיריכלה, $y'' = u(x) + v(x)y + w(x)y'$
משוואת הפרשים מרכזיים עם דיוק מסדר שני:

$$y_0 = \alpha$$

$$1 \leq i \leq n; \left(1 + \frac{1}{2}hw_i\right)y_{i-1} + (-2 - h^2v_i)y_i + \left(1 - \frac{1}{2}hw_i\right)y_{i+1} = h^2u_i$$

$$y_{n+1} = \beta$$